

**BOSHLANG'ICH SINFLARDA MATEMATIKA FANINI O'QITISHDA
PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH.**

*Qashqadaryo viloyati Yakkabog' tumani 13-umumiy o'rta ta'lim maktabining
boshlang'ich sinf o'qituvchisi **Berdiyeva Gavhar Nuraliyevna***

*Qashqadaryo viloyati Yakkabog' tumani 13-umumiy o'rta ta'lim maktabining
boshlang'ich sinf o'qituvchisi **Avdarova Sayqal Misirovna***

*Qashqadaryo viloyati Yakkabog' tumani 13-umumiy o'rta ta'lim maktabining
boshlang'ich sinf o'qituvchisi **To'rayeva Gulzebo Alimovna***

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz boshlang'ich sinf o'quvchilariga matematikani o'qitishda pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanishning turli usullarini o'rganamiz. Interfaol doskalar va o'quv ilovalaridan amaliyot va baholash uchun onlayn vositalar, virtual manipulyatsiyalar, simulyatsiyalar va vizualizatsiyalargacha bu texnologiyalar o'quvchilarni jalb qilish, ularning kontseptual tushunchalarini chuqurlashtirish va matematikaga bir umrlik muhabbat uyg'otish uchun ko'plab imkoniyatlarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: pedagogik texnologiyalar, matematik tushunchalar, matematika, bilim, ko'nikma, dars jarayoni.

Ta'lim sohasida pedagogik texnologiyalarning integratsiyalashuvi o'qituvchilarning o'qitish va o'quvchilarning bilim olish usullarini tubdan o'zgartirdi. Boshlang'ich sinflarda matematika ta'limi kontekstida ushbu innovatsion vositalar va resurslardan foydalanish o'qitish va o'rganish tajribasini sezilarli darajada oshirishi mumkin, bu esa yosh o'quvchilar o'rtasida faollik, tushunish va muvaffaqiyatlarga olib keladi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari o'zlarining matematik sayohatlarini boshlaganlarida, ularning kelajakdagi matematik o'rganishlari uchun qurilish bloklari bo'lib xizmat qiladigan asosiy matematik tushunchalar va ko'nikmalarda mustahkam poydevor yaratish juda muhimdir. Pedagogik texnologiyalarni o'qitish jarayoniga kiritish orqali o'qituvchilar turli xil ta'lim uslublari va qobiliyatlariga mos keladigan dinamik, interfaol va shaxsiylashtirilgan o'rganish tajribasini yaratishi mumkin. Pedagogik texnologiyalarning imkoniyatlaridan foydalangan holda o'qituvchilar an'anaviy matematika ta'limini tanqidiy fikrlash, muammolarni yechish ko'nikmalari va matematik fikrlashni rivojlantiruvchi dinamik va o'quvchilarga yo'naltirilgan o'quv muhitiga aylantirishi mumkin. Faol ishtirok etish, hamkorlik va izlanishlarni rag'batlantirishga qaratilgan ushbu texnologiyalar boshlang'ich sinf o'quvchilariga ishonchli, malakali va g'ayratli matematiklar bo'lish imkoniyatini berish uchun katta imkoniyatlarga ega.

Boshlang'ich sinflarda matematikani o'qitishda pedagogik texnologiyalarni joriy etish yosh o'quvchilarda matematik tushunchalarni faollashtirish, tushunish va ularni saqlab qolish qobiliyatini oshirishi mumkin. Ushbu ta'lim vositalari va texnologiyalari interfaol, vizual va amaliy tajribalarni taklif etadi, ular turli xil o'rganish uslublari va qobiliyatlariga mos keladi va o'quv jarayonini yanada dinamik va samarali qiladi. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga matematikani o'rgatishda pedagogik texnologiyalardan foydalanishning ba'zi usullari:

1. Interfaol doskalar: Interfaol doskalar o'qituvchilarga ma'lumotni sensorli ekran funksiyalari, raqamli o'yinlar va virtual manipulyatorlar kabi interfaol elementlar bilan vizual rag'batlantiruvchi tarzda taqdim etish imkonini beradi. O'quvchilar matematika masalalarini yechishda, tushunchalarni tasavvur qilishda va hamkorlikda o'quv faoliyatida faol ishtirok etishlari mumkin.
2. Ta'limga oid ilovalar va o'yinlar: Matematikani o'rganishni yosh o'quvchilar uchun qiziqarli va qiziqarli qilish imkonini beruvchi keng assortimentdagi ta'lim ilovalari va o'yinlar mavjud. Ushbu ilovalar ko'pincha o'yin elementlari, mukofotlar va o'quvchilarni matematika ko'nikmalari va tushunchalarini mashq qilishga undash uchun qayta aloqa mexanizmlarini o'z ichiga oladi.
3. Mashq qilish va baholash uchun onlayn vositalar: Onlayn platformalar va vositalar o'quvchilarga matematika masalalarini mashq qilish, tezkor fikr-mulohazalarni olish va vaqt o'tishi bilan ularning taraqqiyotini kuzatish imkonini beradi. O'qituvchilar ushbu vositalardan o'quvchilar faoliyatini baholash, kuchli va zaif tomonlarini aniqlash va individual ta'lim ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda o'qitishni shaxsiylashtirish uchun ham foydalanishlari mumkin.
4. Virtual manipulyatorlar: Virtual manipulyativlar bloklar, hisoblagichlar va shakllar kabi jismoniy matematik manipulyatorlarning raqamli ko'rinishlari bo'lib, o'quvchilar matematik tushunchalarni amaliy tarzda o'rganishda foydalanishlari mumkin. Ushbu interfaol vositalar o'quvchilarga fazoviy fikrlash, muammolarni hal qilish va kontseptual tushunishni rivojlantirishga yordam beradi.
5. Simulyatsiya va vizualizatsiya: Simulyatsiya va vizualizatsiya o'quvchilarga kasrlar, geometriya va ma'lumotlar tahlili kabi mavhum matematik tushunchalarni tasavvur qilishda yordam beradi. Virtual simulyatsiyalar va vizual tasvirlar bilan o'zaro aloqada bo'lish orqali o'quvchilar matematik g'oyalar va munosabatlarni chuqurroq tushunishlari mumkin.

Xulosa:

Pedagogik texnologiyalarni boshlang'ich sinflarda matematikani o'qitishga integratsiyalashgan holda, o'qituvchilar matematikaga bo'lgan muhabbatni uyg'otadigan, muhim ko'nikmalarni shakllantiruvchi va o'quvchilarda muammoni ishonchli yechish qobiliyatiga ega bo'ladigan qiziqarli va interfaol ta'lim tajribalarini yaratishi mumkin. O'qituvchilar uchun o'quv maqsadlari, o'quv dasturlari standartlari

va o'quvchilarning individual ehtiyojlariga mos keladigan mos texnologiyalarni tanlash va birlashtirish juda muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Jumayev Mamanazar Ergashevich, Tadjiyeva Zumrad G'iyosovna. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi. Toshkent-"Fan va texnologiya"-2005.
2. Yo'ldashev J. G., Usmonov S.A. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy qilish. - T: Fan va texnologiya, 2008
3. T.T.Omonov, N.X.Xo'jayev, S.A.Madyarova, E.U.Eshchonov. "Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat". Toshkent. "IQTISOD-MOLIYA" 2009.
4. B.X.Xodjayev. "Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti". "Sano-standart" nashriyoti. Toshkent - 2017.
5. Ahmedov M., Ibragimov P., Abdurahmonova N., Jumayev M.E. Birinchi sinf matematika darsligida metodik qo'llanma. T.: "Uzinkomsentr" , 2003.
6. Bikboyeva N.U va boshqalar. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi (Pedagogika bilim yurti talabalari uchun o'quv qo'llanma). T.: "O'qituvchi" , 1996